

ת"פ 21142/01/22 - מדינת ישראל נגד נתנאל יואלשט

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 21142-01-22 מדינת ישראל נ' יואלשט

לפני כבוד השופטת זהר דולב להמן

המאשימה: מדינת ישראל

ע"י ב"כ עוה"ד סיוון גולדרינג

נגד

הנאשם: נתנאל יואלשט

ע"י ב"כ עוה"ד דוד כץ

גזר דין

כתב האישום, הכרעת הדין, הסדר הטיעון ומהלך המשפט

1. הנאשם הורשע על-פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן (להלן: **כתב האישום**), ב-**סחר בסם מסוכן**, בהתאם לסעיפים 13 ו-19א ל-**פקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש)** התשל"ג-1973 (להלן: **פקודת הסמים**).

2. לפי עובדות כתב האישום בהן הודה והורשע, עובר למועדים המצוינים בכתב האישום התנהל סחר בסמים מסוכנים דרך המרשתת באמצעות יישומון "טלגרם" (להלן: **טלגרם**). בטלגרם, המאפשר הצפנת תכתובות שונות, מתכתבים משתמשים שונים ומבקשים, בין היתר, להזמין סמים באמצעות הודעות כתובות והודעות קוליות בצורה אנונימית מאחרים המציעים את מרכולתם.

ב-9.12.21 נשלח סוכן משטרתי (להלן: **הסוכן**) לביים עסקת סמים בטלגרם. סמוך לשעה 12:57 יצר הסוכן, שהזדהה כקונה בשם "gal moshe", קשר בטלגרם עם משתמש בשם "ice cube" אייס יש רק אחד הטוב של המרכז", תחת פרופיל "ice_cu_be@" (להלן: **אייס קיוב**), כמפורט בכתב האישום. במסגרת זו סוכם כי אייס קיוב יספק לסוכן 5 גרם קנבוס תמורת 350 ₪. בדקות שבין 13:11 לבין 13:31 התכתב הסוכן עם אייס קיוב בנוגע לשעת הגעתו והכווין, באמצעות אייס קיוב, את הנאשם לכתובת במושב בית עזרא, רחוב האלה 86 (להלן: **המקום**).

סמוך ל-13:31 הגיע הנאשם ברכב הונדה צבע לבן ל"ז 80-958-57 (להלן: **הרכב**), השייך למר אילן ראובן (להלן: **ראובן**), אשר התלווה לנאשם. ראובן נהג והנאשם ישב לצידו. הנאשם ירד מהרכב ופגש בסוכן, שעה שראובן התרחק עם הרכב מהמקום. הנאשם מסר לסוכן שקית לבנה ובה שקית נוספת ורודה (להלן: **השקיות**). הסוכן פתח את השקית הלבנה והביט בתכולתה עת הנאשם עמד לידו. הנאשם אמר לסוכן "**קח אח שלי 5, הוא אמר לי שהביא לך פינוק**". הסוכן מסר לנאשם 350 ₪ במזומן בתמורה.

במעשיו אלו סחר הנאשם ב-5.2232 גרם קנבוס, מחולק לשתי שקיות, אחת במשקל 4.90 גרם והשניה במשקל 0.3252 גרם, תמורת ₪ 350.

3. כתב האישום המקורי הוגש ב-10.1.22. 4 חודשים לאחר מכן, ב-3.5.22 הציגו הצדדים הסדר טיעון, שלא כלל הסכמה עונשית, במסגרתו הוגש כתב אישום מתוקן, בעובדותיו הודה הנאשם והופנה לשירות המבחן לעריכת תסקיר. בעניינו של הנאשם הוגשו 4 תסקירים (18.9.22, 3.1.23, 1.6.23 ו-30.11.23). שירות המבחן המליץ על ביטול הרשעה, צו מבחן לחצי שנה ו-300 שעות שירות לתועלת הציבור (להלן: **של"ץ**). ב-20.6.23 הוגשה גם חוות דעת הממונה על עבודות השירות. מאחר שדין הטיעונים לעונש נדחה מעת לעת מטעמים שונים, לרבות שינויי מותב ומצב החירום - הופנה הנאשם שוב לממונה על עבודות השירות לקבלת חוות דעת עדכנית, אולם לא התייצב לראיון. לטענת ב"כ הנאשם, בשל טעות משרדית, לא עדכן את הנאשם על אודות הזימון.

4. ב-4.12.23 נשמעו טיעוני הצדדים לעונש. בעוד שב"כ המאשימה עמדה על הצורך בהרשעת הנאשם, מתחם 4-12 והשתת מאסר ברף הנמוך של המתחם, לצד ענישה נלווית - עמד ב"כ הנאשם על הצורך לחזק את הנאשם ולאמץ המלצות שירות המבחן. אשר על כן ובהתאם לכלל לפיו **"אי הרשעה אינה עונש"** ו-**"שאלת אי הרשעה היא שאלה עצמאית ונפרדת אשר נבחנת במחוזותינו בהתאם לתנאי הלכת כתב"**, כפי שנקבע ברע"פ 3196/19 אגוזי נ' **מדינת ישראל** (4.7.19) (להלן: **ענין אגוזי**). כל ההדגשות במקור - זד"ל) - תבחן תחילה סוגיית ביטול ההרשעה.

סוגיית ביטול ההרשעה

5. בסעיף 7 לפסק דינה ב-ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל** (21.8.97) (להלן: **הלכת כתב**), קבעה כב' הש' דורנר, כי **"הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים..."** [ההדגשות לא במקור - זד"ל]. תחילה תבחן השאלה השניה, קרי סוג העבירה, בנסיבותיה ושיקולי ענישה אחרים ובהמשך נושא הפגיעה בנאשם.

סוג העבירה, נסיבות ביצועה ושיקולי ענישה אחרים, לרבות הפסיקה הנוהגת

6. מקובלת עלי טענת ב"כ המאשימה, כי במעשיו פגע הנאשם בערכים מוגנים של שמירה על שלום הציבור ובריאותו וכי נגע הסמים הוא אחד ממחוללי הפשיעה. ארחיב ואוסיף כי השימוש בסמים משבש שגרת חיי המשתמשים וקרוביהם ועלול להביא לעבריינות בתחום הרכוש והאלימות ובכך גם להוביל לפגיעה בערכים נוספים, לרבות פגיעה בקניין ובביטחון האישי של הציבור. מבלי להקל ראש בחומרת המעשים, מקובלת עלי טענת ב"כ הנאשם, כי מידת הפגיעה לא נמצאת ברף הגבוה, שכן נסיבות ביצוע העבירה הן לא מהחמורות. מדובר בכמות שהיא פחות מ-1/3 מהכמות הקבועה לצריכה עצמית, של סם שהוא לא מהקטלניים שב-**פקודת הסמים**.

7. עיון בפסיקה של שלוש הערכאות מלמד כי בענייננו קיים מנעד גדול של ענישה בתחום הסמים וכך גם בנושא יישום **הלכת כתב** וסיום הליכים ללא הרשעה. במהלך הטיועונים לעונש הפנו ב"כ הצדדים לפסיקה התומכת בעמדתם. ברי כי כל מקרה לנסיבותיו וניתן לאבחן המקרים השונים. לצד זאת, ניתן לגזור אמת-מידה עונשית הולמת מחלק מפסקי הדין, לרבות פסיקה נוספת, כפי שאפרט להלן:

(א) עפ"ג (מחוזי-ב"ש) 27326-12-21 **קיזר נ' מדינת ישראל** (9.3.22) (להלן: **פס"ד קיזר**) - בית

המשפט המחוזי בבאר שבע ביטל הרשעה במסירת ידיעה כוזבת על עבירה מסוג פשע. המערער הודה בכך שהשאיר משאית במקום ממנו נלקחה זמן קצר לאחר מכן על ידי אחר, בתיאום עמו ובהמשך מסר תלונה במטרה, כי החנה את המשאית במקום בשל תקלה בבלמים וגילה שנגנבה, ביודעו שהתלונה כוזבת. הגם ש-**פס"ד קיזר** עסק בעבירה שונה מזו שלפניי, קביעות בית המשפט המחוזי בנוגע ל"**מקבילית הכוחות**" בין שני התנאים שנקבעו ב-**הלכת כתב**, רלוונטיות לענייננו, כפי שיבואר להלן.

(ב) עפ"ג (מחוזי-ב"ש) 66903-07-20 **אבו מדיעם נ' מדינת ישראל** (30.12.20) (להלן: **פס"ד אבו**

מדיעם) - בית המשפט המחוזי בבאר שבע קיבל ברוב דעות הערעור וביטל הרשעה. הושתו 10,000 ₪ התחייבות, 140 שעות של"צ, 2,000 ₪ פיצוי ו-12 חודשי מבחן על מי שיחד עם שניים אחרים תקף תקיפה הגורמת חבלה ממשית, שכללה המטומה בקרקפת שמאל, פצעים שטחיים, נפיחות בלסת תחתונה ורגישות מעל כתף שמאל. שירות המבחן התרשם כי למערער מערכת ערכים נורמטיבית ותפקד באופן תקין במישורי חייו השונים. סיים לימודי רפואה ועתיד לגשת למבחן הרישוי ברפואה. חלפו כ-4 שנים מהאירוע. גם כאן, הגם ש-**פס"ד אבו מדיעם** עסק בעבירה שונה מזו שלפניי, קביעות בית המשפט המחוזי בנוגע ל"**מקבילית הכוחות**" בין שני התנאים שנקבעו ב-**הלכת כתב** רלוונטיות לענייננו, כפי שיבואר להלן.

(ג) עפ"ג (מחוזי-ב"ש) 58296-05-19 **אלהואשלה נ' מדינת ישראל** (10.7.19), אליו הפנתה ב"כ

המאשימה - התקבל ערעור מי שהורשע בסחר בקנבוס במסיבה ועונשו הועמד על 7 חודשי מאסר בעבודות שירות וענישה נלווית. מדובר בצעיר, נעדר עבר פלילי, ששמר על רצף תעסוקתי, הודה והתחרט. מאחר שהחזיק בעמדה קורבנית ופסיבית, שלא רואה צורך במעורבות טיפולית - שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית והמליץ על מאסר בעבודות שירות. צודק ב"כ הנאשם כי יש לאבחן מקרה זה מעניינו, שכן לא רק שהנאשם הביע נכונות לעבור הליך טיפולי, אלא שהוא עבר הליך טיפולי והמלצת שירות המבחן בעניינו היא לבטל הרשעתו.

(ד) עפ"ג (מחוזי-ב"ש) 17306-04-20 **שי נ' מדינת ישראל** (13.7.20) (להלן: **פס"ד שי**) - בית המשפט

המחוזי בבאר-שבע ביטל הרשעה בהספקת סם מסוכן, בהסכמת המדינה. על המערער, שבמהלך מסיבת פורים "**מוקשה**", סיפק לסוכן סמוי 0.1399 גרם נטו סם מסוכן מסוג MDMA, הושתו צו מבחן למשך 12 חודשים ו-300 שעות שירות לתועלת הציבור. **פס"ד שי** רלוונטי לענייננו משום שהוא דן בסם קטלני ומסוכן מזה שלפני.

(ה) עפ"ג (מחוזי-י-ם) 67452-12-18 **מדינת ישראל נ' בוזגלו** (7.4.19) - נדחה ערעור על פסק הדין

ובית המשפט המחוזי קבע כי בגין הספקת סם מסוכן, סחר בסם מסוכן, סיוע לסחר בסם מסוכן - 0.5835, 10.26 ו-9.33 גרם MDMA וכן החזקת סם לשימוש עצמי ניתן להורות על ביטול ההרשעה והמשיב נדון ל-420 שעות של"צ ומבחן לשנה, הגם שנקבע כי תנאי **הלכת כתב** לא מתקיימים, שכן

מדובר במי ש"עסק בסחר בסמים והיה ידוע לחבריו ככזה. הוא סחר בסמים בדרך של שכנוע ביחס לאיכות הסם, מחירו ורווחיותו... מכר לסוכן כמות משמעותית של סם קשה תמורת סכום כסף נכבד. בעסקה השנייה... המשיב השיג את הסם מאחרים כדי שיוכל למכור לסוכן, ומכר לו כמות גדולה של 12 מנות סם מסוכן תמורת אלפי שקלים. התנהלות המשיב מלמדת על נגישות רבה לעולם הסחר בסם, היכרות וזמינות. בנוסף, לא מתקיים התנאי השני להלכת כתב, שכן לא הוכח שהרשעה תפגע במשיב באופן מוחשי וקונקרטי ותמנע ממנו מלעסוק בשיווק נדל"ן...". עוד נקבע כי "סקירת פסקי הדין בסוגיית אי הרשעה מוליכה למסקנה כי קיימת קשת רחבה מאוד של אירועים חמורים שהסתיימו ללא הרשעה וקשת דומה של מעשים חמורים פחות שהסתיימו בהרשעה. בסופו של דבר, המבחן הנו פרסונאלי ולגופו של עניין". ובמקרה זה העדיפו בתי המשפט שיקול שיקום המשיב.

(ו) עפ"ג (מחוזי-ים) 33947-10-17 **מדינת ישראל נ' קרוקוצקי** (20.3.18), אליו הפנה ב"כ הנאשם - בוטלה הרשעה ב-6 עבירות סחר בקנבוס בכמויות הנעות מ-2 עד 10 גרם, תמורת סכומים הנעים מ-200 ₪ עד 1,000 ₪ וכן בהחזקת כ-1 גרם קנבוס. המשיב, צעיר כבן 21, ביצע העבירות בתקופה מקרית על רקע היעדר מסגרת ותמיכה, השתתף בהליך טיפולי ושיקומי כשנה, ממנו נתרם, קיבל אחריות מלאה לביצוע העבירות, הביע חרטה והפסיק לצרוך סמים. הגם שלא הוכחה פגיעה קונקרטית, בית המשפט המחוזי בדחתו הערעור, קבע דברים הרלוונטיים אף לעניינו: "**אכן, מדובר בעבירות סחר בסם מסוכן. עם זאת, מדובר בעבירות שנעשו על פני פרק זמן קצר, בסמים קלים. ברגיל, בהעדר נסיבות מיוחדות... לא היה מקום להימנע מהרשעה. יחד עם זאת ובעיקר לאור הליך השיקום הארוך והמוצלח אותו עבר המשיב... ביצוע העבירות על רקע משברי ונראה כי מדובר באירוע חולף, שקלול כלל הנתונים מוליך למסקנה כי לא מצאנו שנפלה טעות בהחלטתו של בית משפט קמא."**

(ז) עפ"ג (מחוזי-חי') 28110-10-15 **מדינת ישראל נ' דוד** (17.12.15) - בוטלה הרשעה בגידול בצוותא של 3,600 גרם קנבוס, ב-21 שתילים, בתוך עציצים וכדים, במעבדה שהכילה שלושה חדרונים מאולתרים ובה ציוד שכלל: מאווררים, תאורה מיוחדת, צינורות השקיה, גופי חימום, מד חום, חומרים לעידוד גדילה, שנאי חשמל, מצננים ורשת לייבוש העלים. הושתו 180 שעות של"צ, 18 חודשי מבחן, 11,000 ₪ פיצוי לטובת המלחמה בסם ו-6 חודשי פסילה מותנית. בסעיף 19 לפסק דינה, קבעה כב' הש' בטינה טאובר, כי הגם שעל פי ההלכה "**המלצת שירות המבחן הינה בבחינת המלצה בלבד**", אין לאיינו כליל, שכן "**תסקיר שירות המבחן הוא כלי חשוב, באמצעותו ניתן לרדת לעומקן של נסיבותיו האישיות של הנאשם ולעמוד על הגורמים, שהביאו להידרדרותו לביצוע העבירות, כמו גם לבחינה מעמיקה ומקצועית של סיכויי השיקום ודרכי השיקום. מכאן עולה, כי בנסיבות המתאימות נכון לתת להמלצות שירות המבחן משקל משמעותי ולעתים אף לאמצם**". חרף חומרת העבירה הוחלט פה אחד להותיר את פסק דינו של בית משפט השלום, תוך העלאת גובה הפיצוי והארכת משך תקופת המבחן, נוכח נסיבותיו האישיות של המשיב והירתמותו להליך הטיפולי.

(ח) ת"פ (שלום-נת') 45253-06-19 **מדינת ישראל נ' חג'אג'** (4.1.23) (להלן: **ענין חג'אג'**) - בוטלה הרשעה בעבירות עסקה אחרת ב-100 גרם סם מסוכן מסוג קנבוס (שביצע עם אחר) וקשירת קשר לבצע

עסקה בקנבוס. בנוסף לכך שהנאשם עמד בתנאי השני שנקבע ב-הלכת כתב, שהוא תנאי אינדיבידואלי לכל נאשם, קבע כב' הש' גיא אבנון קביעות לגבי התנאי הראשון, הרלוונטיות לעניינו מבחינת קל וחומר, בהינתן כי בעניינו מדובר בנסיבות חמורות פחות מאלו שנדונה ב-ענין חג'אג' "מבלי להקל ראש בחומרת העבירות שביצע הנאשם, ברי כי אלו כשלעצמן מאפשרות, במקרים המתאימים, לסיים את ההליך ללא הרשעה. הנאשם ביצע את מעשיו בתקופה קצרה, בת פחות מחודש ימים (ברוטו), עסקה אחרת בסם מסוג מריחואנה במשקל 100 גרם (שלא הועבר סופו של יום מיד ליד), וקשירת קשר שלא הבשילה לכדי עסקה, אף היא בסם שאינו מוגדר קשה, ובכמות לא גדולה" וראו גם האסמכתאות אליהן הפנה "לביטול הרשעה בעבירות סמים בנסיבות חמורות יותר ראו ע"פ (ירושלים) 11045-09-18 אליאסיאן נ' מדינת ישראל (3.3.19), הוגש ע"י ב"כ הנאשם); ע"פ (ת"א) 33377-03-20 מדינת ישראל נ' אלשיך (16.12.20); עפ"ג (מרכז-לוד) 53504-01-11 אדם אלון נ' מדינת ישראל (22.5.11)".

(ט) ת"פ (שלום-ב"ש) 64171-03-19 מדינת ישראל נ' מוריאו ואח' (3.11.19) - בעבירות החזקת 0.5545 גרם סם מסוכן מסוג MDMA לצריכה עצמית, במהלך אותה מסיבת פורים "מוקשה" שנדונה ב-פס"ד שי- בוטלה הרשעת הנאשמים והושתו עליהם עונשי פסילת רישיון בפועל, לצד התחייבות עצמית וחיובם בהוצאות לטובת אוצר המדינה.

(י) ת"פ 4309-08-18 מדינת ישראל נ' מקראי (4.3.19), אליו הפנתה ב"כ המאשימה - בגין 2 עבירות סחר בקנבוס במשקל של כ-1.3 גרם, תמורת 200 ₪ הושתו 14 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. עם זאת, מדובר היה במי שהפיץ סמים ולא רק שימש כבלדר, כשלחובתו הרשעות קודמות בתחום הסמים ולא התקיים כל הליך שיקומי, בשל העדר רצונו.

(יא) ת"פ (שלום-אשק') 43935-05-15 מדינת ישראל נ' אלמוג (10.12.15), אליו הפנה ב"כ הנאשם - בוטלה הרשעת צעיר כבן 21 בסחר ב-23.30 גרם קנבוס בתמורת 2,125 ₪. ברקע משבר מתמשך שחוו הוריו בזוגיות, אשר התבטאה באווירה מתוחה בביתו והשפיעה עליו באופן שלילי. הודה בהזדמנות הראשונה, הביע חרטה ושיתף פעולה עם שירות המבחן ואף שב לשרת בצבא והביע רצון לעתיד תעסוקתי נורמטיבי.

(יב) ת"פ (שלום-ק"ג) 35384-05-14 מדינת ישראל נ' עטיה ואח' (30.3.16) (להלן ענין עטיה) - כב' הש' דינה כהן ביטלה הרשעת הנאשמים בגידול סם (4 עציצים שמשקלם הכולל כ-400 גרם נטו) והחזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית (מערכת חשמל ותאורה לגידול), הגם שלא הוכח נזק קונקרטי מעבר לחשש לפגיעה בתעסוקתם (ברכבת ישראל וחברת החשמל), נוכח גילם (בני 26), שירותם הצבאי, נסיבותיהם האישיות והמלצות שירות המבחן בעניינם. על נאשמים 1 ו-2 הושתו 350 שעות של"צ, צו מבחן לשנה, 5,000 ₪ התחייבות, 12 חודשי פסילה מותנית ו-2,000 ₪ הוצאות משפט. להשלמת התמונה אציין כי גם עניינו של נאשם 3 הסתיים ללא הרשעה, אולם הוא החזיק קנבוס לשימוש עצמי.

(יג) ת"פ (שלום-ק"ג) 9369-01-13 מדינת ישראל נ' שמואל (29.4.15) - ההליך בעניינו של צעיר כבן

20, שכנער ניהל אורח חיים שולי ועברייני, אשר הודה בהחזקת כ-5 גרם סם מסוכן מסוג קוקאין, כשהוא מחולק ל-2 אריזות מפלסטיק - הסתיים באי-הרשעה, 10,000 ₪ התחייבות ו-300 שעות של"צ. בשל שיקולי שיקום, העובדה שזו הפעם הראשונה בה עמד לדין כבגיר, מאמציו לחזור למוטב, נסיבותיו האישיות המורכבות, חלוף הזמן, גילו הצעיר והפגיעה של העונש וההרשעה בו ובמשפחתו.

(ד) ת"פ (שלום-ת"א) 9050-04-13 **מדינת ישראל נ' פלוני** (1.7.15), אליו הפנה ב"כ הנאשם - בוטלה הרשעה ב-4 עבירות סחר בחשיש, תמורת סכומים שבין 300 ₪ לבין 1,000 ₪. לזכות הנאשם עמדו התקופה הקשה בה היה שרוי באירוע (עקב הליכים משפטיים מול גרושתו), נסיבות העבירה (רכישה מרוכזת של הסם ע"י הנאשם, אותו חילק לחבריו תמורת עמלת רכישה) ומאמצי שיקום וטיפול על מנת לחזור למוטב והמלצת שירות המבחן, לפיה הסיכון שיחזור לעסוק בפלילים הוא מינימלי.

(טו) ת"פ (שלום-ת"א) 5992-05-10 **מדינת ישראל נ' שרון** (10.10.11) - הנאשם החזיק, במספר הזדמנויות במהלך חודשים מאי-יולי 2009 בכמויות שונות של סם מסוכן מסוג קוקאין, המצטברות לכ-20 גרם. הגם שלא היה מדובר במעידה חד פעמית, בהינתן שהעבירות בוצעו בתקופה משברית קשה בחייו, שדרדרה אותו לשימוש בסמים, בהינתן שחדל משימוש בסמים והתמיד בכך זמן רב, שיתף פעולה עם חוקריו, בהינתן המלצתו החיובית של שירות המבחן ובשים לב לכך שההרשעה עלולה היתה לפגוע בתחום המקצועי של הנאשם ולשבש ההליך השיקומי המוצלח בעניינו - הסתיים ההליך ללא הרשעה וניתן צו מבחן לשנה.

8. עולה מהמקובץ כי בנסיבות מסוימות, גם **בסמים מסוכנים וקטלניים מאלו שלפני, לרבות קוקאין ו-MDMA**, ואף **בעבירות חמורות מאלו שלפני מבחינת היקפן וכמויות הסם**, ובעבירות נוספות, כגון עבירות אלימות ופגיעה בטוהר המידות ובסדר הציבורי - ניתן לסיים הליך בביטול ההרשעה. **משכך, סוג העבירה, בנסיבותיה, לא תומך בהעדפת הרשעה על פני ביטולה.** אך גם אם היה מקום לקבוע כי סוג העבירה, **בנסיבותיה, תומך בהעדפת ההרשעה על פני ביטולה**, שכן מכלול הנתונים מביא למסקנה כי ביטול הרשעה יהווה פגיעה באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים - **אין בשיקול זה, לכשעצמו, כדי למנוע אפשרות לבטל הרשעה**, כעולה מהפסיקה שנסקרה לעיל. לכך יש להוסיף גם את נסיבות ביצוע העבירה. כאמור לעיל, מדובר בסם שהוא לא מהקטלניים שב-פקודת הסמים ובכמות הקטנה פי 3 מהכמות המוגדרת לצריכה עצמית ב-פקודת הסמים. הנאשם לא היה הדומיננטי באירוע. לצד הנזק הלא מבוטל שעלול להיגרם מהעבירה, הנזק שנגרם בפועל לא רב, בהינתן כי הסם נמכר לסוכן משטרתי.

באשר לפגיעה בנאשם

9. כאמור לעיל, בעניינו של הנאשם הוגשו 4 תסקירים (18.9.22, 3.1.23, 1.6.23 ו-30.11.23). ב-3 מהם שב והמליץ שירות המבחן לבטל הרשעת הנאשם ולהשית עליו ענישה מוחשית וחינוכית בדמות של"ץ בהיקף נרחב של 300 שעות (בתסקיר ה-3 הומלץ על דחיה לבחינת המשך השתלבותו בהליך הטיפולי שהחל). בבסיס המלצת שירות המבחן בתסקיריו עמדו הנתונים הבאים, עליהם עמד גם ב"כ הנאשם בטיעונו לעונש:

1. רקע משפחתי ונסיבות אישיות - הנאשם כיום כבן 27 וחצי, רווק, מתגורר בבני ברק (קודם לכן התגורר בבית הוריו באשדוד). עלה ארצה בגיל מספר חודשים עם משפחתו. לנאשם זוג הורים ו-5 ילדים בגילי 14-27. הנאשם הוא הבכור. אביו כבן 60 לא עובד ומתקיים מקצבת נכות בשל בעיות בגבו. בעבר לימד מתמטיקה במסגרת חוגים ועבד בתחום האבטחה. אמוכת 52 עובדת ככוח עזר בבית אבות באשקלון. גדל במשפחה בעלת דפוסים נורמטיביים, הקשר עם הוריו חיובי וקרוב. הוריו נתנו מענה לכל צרכיו הבסיסיים ואף העניקו לו מענה רגשי בעת הצורך. לנאשם קשר קרוב וטוב עם אחיו. הוריו מודעים להליך הפלילי המתנהל כנגדו וביטאו הסתייגות וגינו את מעשיו בביצוע העבירה.
2. לימודים - בבית הספר היסודי היה ילד חברותי ומוצלח. בחטיבת הביניים שולב בבית ספר בעל צביון דתי והתקשה להשתלב כיוון שחש כפייה דתית. בכיתה י עבר ללמוד בבית ספר מקצועי. לאורך שנות לימודיו היה תלמיד בעל הישגים טובים. תחביבו העיקרי היה עיסוק בתחום המחשבים. סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות חלקית ותעודת מקצוע טכנאי מחשבים ומנהל רשתות.
3. שירות צבאי - שירת כלוחם בהנדסה קרבית. תיאר שירותו הצבאי כמשמעותי. לדבריו, השירות הצבאי סייע לו בחיזוק ביטחון ותחושת מסוגלות עצמית וכן חיזק בו תחושת ציונות ואהבת הארץ.
4. תעסוקה - לאחר שחרורו מהצבא עבד תקופה בתחום האבטחה ובהמשך השתלב בעבודה בתחום הביטוחים והמכירות. בתחילת משבר הקורונה עבד לסירוגין ונקלע לקשיים כלכליים. באמצע שנת 2022 החל לעבוד כמנהל תיקי לקוחות בחברה לקידום פרסום במדיה. שואף להתקדם בתחומים ומנהל עסקים. הביע אמביציה להתפתחות מקצועית ונורמטיבית בחייו.
5. שימוש בחומרים פסיכואקטיביים - בגיל 18 התנסה בצריכת קנבוס במסגרת חברתית פעמים בודדות, אך חווה דחיייה מצריכת סמים. בעבר נהג לצרוך אלכוהול בסופי שבוע ובאירועים חברתיים. בכוחו להגביל עצמו בכמויות הצריכה. כיום צורך באופן מוגבל באירועים בלבד. שלל התמכרות, תלות או כל דפוס בעייתי הקשור בשימוש בחומרים פסיכואקטיביים. לא הגיע ל-2 מתוך 5 בדיקות לאיתור שרידי סם משום שהתעכב בעבודתו. בבדיקות לא נמצאו שרידי סם.
6. הרקע לביצוע העבירה והסבירות שהביאו את הנאשם לביצועה - בתקופה שקדמה לביצוע העבירה לא עבד באופן רצוף ונקלע לקשיים כלכליים בשל משבר הקורונה. עבד כשליח. חבר לקבוצת שליחים שהתנהלה באמצעות תקשורת בטלפון הנייד באפליקציה טלגרם, שם קיבל הצעה לשליחות במועד ביצוע העבירה, במסגרתה נשלח לאסוף שקית מתיבת דואר ולהעבירה. טרם הגעתו ראה שהשקית מכילה סם. ביצע העבירה פעם אחת ויחידה. הדגיש כי לא יזם את העסקה ולא היה מודע לה אלא רגעים ספורים לפני העברת הסם. התייחס לעבירה כאל אחת מהשליחויות הרבות שביצע באותה עת.
7. נטילת אחריות ותובנה לגבי חומרת המעשים - הנאשם מכיר בחומרת מעשיו. ביטא צער וחרטה על

מעשיו. מבין כי במעשיו היה שותף לביצוע עבירה וחצה גבולות שמירת חוק. הנאשם מורתע מההליך הפלילי ומהמחירים האישיים והמשפחתיים ששילם בעקבות ביצוע העבירה. הנאשם מכיר ברקע לבחירתו הבעייתית, בהשפעה בשלילית בה היה נתון מבחינת טיב קשריו החברתיים, דחק כלכלי וקושי בהפעלת שיקול דעת. הנאשם שב ומסר כי התנהלותו בעבירה חריגה לערכיו ולהתנהלותו בדרך כלל והוא מצר על בחירתו. דבריו לעונש אף הם מלמדים על כנות ההודאה, על עוצמת החרטה ועל השינוי המשמעותי שעבר.

8. שיתוף הפעולה של הנאשם עם ההליך הטיפולי במסגרת שירות המבחן - תחילה הנאשם לא סבר שיש צורך בשילובו בהליך טיפולי ומסר כי הוא לא פנוי לכך, שכן השקיע מרצו בהתפתחות מקצועית. אך בהמשך שיתף פעולה עם ההליך הטיפולי, הפך למשתתף דומיננטי ואהוד. כיום הנאשם ממוקד בהליך שיקומו ואף שוקל לפנות לטיפול בתחום הטראומה נוכח מצב החירום והאובדן שחוה עת שכל חברים במסיבה ברעים.

9. המלצת שירות המבחן - כפי שצינתי לעיל, כבר בתסקיר הראשון ציין שירות המבחן התרשמותו מכך שהנאשם הוא צעיר, שגדל בסביבה נורמטיבית ויציבה, בעל יכולות תפקוד תקינות, שיפוט תקין והתפתחות מקצועית. להתרשמות שירות המבחן העבירה מהווה חריג להתנהלות בחייו, תפיסותיו ועמדותיו כלפי החוק. שירות המבחן התרשם כי הנאשם ניהל אורח חיים נורמטיבי, בעל אמביציה להתפתחות מקצועית, נטל אחריות להתנהגות וכי ההליך הפלילי מהווה גורם מרתיע ומציב גבול. על רקע כישוריו התעסוקתיים הגבוהים, שאיפותיו הבולטים ומעורבותו בחיי משפחתו - שירות המבחן העריך שלנאשם יכולת להימנע ממעורבות פלילית עתידית ועל כן כבר בתסקיר הראשון שירות המבחן המליץ לשקול ביטול הרשעתו, לצד של"ץ בהיקף נרחב והתחייבות. המלצת שירות המבחן באה חרף העדר פניות להליך טיפולי ולבחינה מעמיקה של הגורמים שברקע לביצוע העבירה.

10. בתסקיר השני, מיום 3.1.23 חזר שירות המבחן על התרשמות והמלצתו, הגם שהנאשם התקשה להשתלב בטיפול בקבוצת צעירים ולכן הופסקה השתתפותו בקבוצה.

11. בתסקיר השלישי, מיום 1.6.23 שירות המבחן מסר כי ב-16.5.23 החל הנאשם להשתלב בקבוצת צעירים הפעם בפתח תקווה, בהתאם לבקשתו להשתלב בקבוצה סמוך למקום מגוריו. הגיע ל-2 מ-3 מפגשים. לא הגיע למפגש ב-30.5.23 בשל פקקים מרובים באזור (לווית אדמור בבני ברק). שירות המבחן ביקש דחייה כדי להעריך יכולתו להסתייע בטיפול בקבוצתי.

12. בתסקיר הרביעי והאחרון, מיום 30.11.23 צוין כי הנאשם המשיך שילובו בקבוצה המיועדת לעוברי חוק צעירים. הגיע לרוב המפגשים כנדרש. תחילה אמנם ביטא מוטיבציה חיצונית והתקשה לתת אמון ולחשוף חלקים פגיעים, אך עם הזמן פיתח תחושת שייכות. ככל שנוצרה אינטימיות בקבוצה חלה הגמשה בעמדותיו, ביכולתו לשתף ולהתבונן באופן ביקורתי בהתנהלותו. עם הזמן הפך הנאשם למשתתף דומיננטי, אהוד בקרב חברי הקבוצה, ביטא עמדותיו באופן פתוח וכנה. הנאשם ביטא שביעות רצון משילובו בטיפול, תיאר תחושת שייכות בקרב משתתפי הקבוצה, הגברת מודעות עצמית ביחס להתנהלות ויחסיו.

עם פרוץ המלחמה התקשה להגיע באופן קבוע, שיתף בדאגתו לבני משפחתו המתגוררים בדרום וסיפר ששכל חברים במסיבה ברעים. שירות המבחן המליץ על טיפול בתחום הטרואומה והנאשם מסר כי שוקל לעשות זאת.

להערכת שירות המבחן פחת הסיכון לביצוע עבירות בעתיד, כאשר כטענת ב"כ הנאשם מלכתחילה מדובר היה בסיכון נמוך. לכך יש גם להוסיף כי הנאשם ערך שינוי במרבית הגורמים שעמדו בבסיס הסיכון, כששינה את מקום מגוריו, ניתק קשריו החברתיים, החל לעבוד בעבודה חדשה ושיתף פעולה באופן מלא עם ההליך הטיפולי. זאת ועוד, להתרשמות שירות המבחן, כיום הנאשם ממוקד בהליך שיקום, חל שיפור ביכולתו להיעזר בהליכי טיפול. כל אלו, יחד עם קיום אורח חיים נורמטיבי ויצרני, משפחה תומכת, שאיפותיו המקצועיות, העדר הרשעות קודמות וההערכה כי ההליכים המשפטיים מהווים עבורו גורם מרתיע ומציב גבול, מהווים גורם ממתן ומפחית סיכון.

10. בפסיקה לא נקבעו מסמרות באשר לצורך להצביע על פגיעה קונקרטיה במקום העבודה. התכלית היא שלא לשים מכשול בפני נאשמים ולאפשר להם להשתקם ולחזור ולהשתלב בחברה יצרנית ובקהילה, גם באותם מקרים בהם לא הוכח נזק קונקרטי [ראו לדוגמה ע"פ 9090/00 שניידרמן נ' מדינת ישראל (22.2.01) ו-ע"פ 3554/16 יעקובוביץ' נ' מדינת ישראל (11.6.17)]. כך גם אם לא הוכחה פגיעה קונקרטיה בתעסוקה, אין בכך כדי ללמד שלא הוכחה פגיעה בשיקום הנאשם. ב-רע"פ 8215/16 יצחק נ' מדינת ישראל (29.3.17), בעבירה חמורה מזו שלפניי, כשמדובר היה במי שהורשע בעבירת סיוע לאחר מעשה ושיבוש הליכי משפט בפרשת רצח קשה וכואבת - קבע בית המשפט העליון כי בהינתן ש"עשויה להיות השפעה שלילית להרשעתו של המערער על עבודתו המקצועית ועל סיכוייו להיקלט בעבודה..." - יש מקום להורות על ביטול הרשעה. ברוח דברים אלו קבע כב' הש' ברסלר-גונן ב-ענין קיזר -

"...גם בהקשר של הנזק הקונקרטי מצאנו בשנים האחרונות אפשרויות הגמשה במקרים המתאימים, כאשר כאמור עוצמתה של הפגיעה בערכים המוגנים אפשרה זאת, על מנת לאפשר לעבריין להשתקם ולחזור להשתלב בחברה היצרנית ובקהילה..."

בהקשר של הנזק הקונקרטי, נכון להתבונן על כל נאשם ונאשם. לכל אדם קיימים מאפיינים אחרים, הוא נמצא בסביבה מסויימת ואורח חייו ייחודי. על כן, נזקו יהיה לא אחת תלוי בנתוניו האישיים, בנתוני סביבתו, הקהילה, התרבות וכיוצ"ב נתונים המשפיעים על יכולת התקדמותו והתפתחותו של אדם בסביבתו..."

כך, הסתייעות ב"מקבילית הכוחות" ב-ענין קיזר הובילה למסקנה כי גם באותם מקרים בהם לא הוכח נזק קונקרטי, אולם מדובר במי שנעדר עבר פלילי, נכון וראוי להורות על ביטול ההרשעה, כשהעבירה, בנסיבותיה, לא הובילה לפגיעה חמורה בערכים המוגנים, וכלשונו של כב' הש' ברסלר-גונן -

"ההליך אינו נקמני, וכאמור יש לעודד אפשרויות חרטה במהלך מעשה עבריני. האופן שבו פעל המערער במהלך חייו והתנדבותו ושירותו בקהילה, בהחלט צריכים לעמוד לזכותו בעת שהוא נותן את הדין על עבירה שביצע. המקרה שלפנינו מדגים לטעמי את האיזון הנכון במקבילית הכוחות שבה יינתן משקל רב יותר לכך שמדובר באירוע חד פעמי שאינו מאפיין את אורח חייו של המערער, לחרטה המוכחת במהלך האירוע. כך יש לתת משקל לדימוי העצמי של המערער בעייני עצמו ובעייני

קהילתו, ... הכל מבלי להקל ראש מחומרת העבירה עצמה.
לטעמי לא יהיה בביטול ההרשעה כדי לפגוע בהרתעה הנדרשת ובמסר הנובע מראיית
בית המשפט את חומרת האירוע ואת הפגיעה בערכים המוגנים הנובעים מהמעשה
אלא, מתן ביטוי קונקרטי גם לשיקולים האישיים בנסיבות העניין".

גם ב-ענין אבו מדיעם קבע כב' הש' דנינו דברים דומים ולפיהם -

"עת משתכנע בית המשפט כי סוג העבירה אינו מחייב את הרשעת הנאשם, יש בכוחו
לבחון את הפגיעה בשיקומו של הנאשם בפריזמה מרוככת יותר, במובן זה שגם אם
לא מוכח נזק קונקרטי או אף מידת וודאות קרובה לקיומו של נזק קונקרטי, אלא
אך 'השפעה שלילית להרשעתו של המערער על עתידו המקצועי ועל סיכוייו להיקלט
בעבודה, לפחות במגזר הציבורי'...", הרי העולה מהמקובץ יניב מסקנה כי בנסיבות
מקרה נתון, על מאפייניו, היא בכוחו של בית המשפט לשקול את ביטול ההרשעה".

וכי די בקיומה של "הסתברות קרובה למדי" שנאשם "ייתקל בקושי ממשי" להתקבל לעבודה או לקבל רישיון
"על רקע הרשעתו. למצער, ניתן לומר כי להרשעתו תהא 'השפעה שלילית' על עתידו המקצועי ועל
סיכוייו להיקלט בעבודה, לפחות במגזר הציבורי" כדי להוביל למסקנה שניתן לסיים את התיק בביטול הרשעה.

11. עולה מן המקובץ כי עלה בידי ההגנה להראות כי מתקיימים שני התנאים שנקבעו ב-הלכת כתב. ראשית, כפי
שקבעתי לעיל, מהפסיקה, לרבות פס"ד שי עולה כי בנסיבות מסוימות, גם בעבירה של הספקת סם, ואפילו סם
מסוכן מסוג MDMA - ניתן לסיים הליך בביטול ההרשעה. בנוסף, הנאשם הראה פגיעה קונקרטית וכי הוא
עלולה לשוב ולהתקל בקושי ממשי בפרנסתו בשל הרשעתו. קושי שיהיה בו משום "השפעה שלילית" על עתידו
המקצועי וסיכוייו להישאר בעבודה בה עובד כיום, וכדבריו "...זה יכול להחזיר אותי אחורה ולא אוכל לנהל
את המוקד כי אני מתעסק עם כרטיסי אשראי. אני אוהב את השינויים שעשיתי בחיים ואני מתמיד
בהם". נזק זה חורג מהנזק "הרגיל" שנגרם לנאשמים מהרשעתם. בהתאם לקביעת כב' הש' דנינו ב-ענין אבו
מדיעם לגבי קיומה של "מקבילית כוחות" בין שני התנאים שנקבעו ב-הלכת כתב, "במובן זה שכל
שמעשה העבירה... קל יותר, אפשר כי בית המשפט יטה להסתפק בהוכחת פגיעה כללית יותר". גם ב-
ענין קיזר קבע כב' הש' ברסלר-גונן כי ניתן להיעזר ב"מקבילית הכוחות" כפי שנקבע ב-ענין אבו מדיעם וכי
"ככל שעצמת הפגיעה בערכים המוגנים פחותה, כי אז יקל יותר להניח תשתית להראות כי הפגיעה
כתוצאה מההרשעה אינה מדתית ופחות יידרש העושה להצביע על נזקים קונקרטיים ויכול וניתן יהיה
להסתפק בהוכחת פגיעה כללית יותר".

12. לכל אלו יש להוסיף כי הנאשם צעיר, נעדר עבר פלילי, חלפו למעלה משנתיים מביצוע העבירה, במהלכה לא
נפתחו לנאשם תיקים חדשים. כן נתתי דעתי לכך שהנאשם היה עצור מאחורי סורג ובריה ובהמשך במעצר בית
תקופה לא מבוטלת שלאחריה שהה בתנאי מעצר בית לילי. הנאשם לא הפר התנאים המגבילים השונים בהם
היה תקופה ארוכה. למעלה מן הדרוש אוסיף, כי בנוגע ליחס בין חומרת העבירה ושיקולי הענישה לבין הפגיעה
החמורה בשיקומו של הנאשם קבע המחוקק בסעיף 40ד ל-חוק העונשין, התשל"ז-1977, כי בית המשפט
רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם אם "מצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם"

ובהתאם לכך "לקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן".

סוף דבר

13. מכל המקובץ לעיל, מצאתי כי האיזון בין האינטרס הציבורי בהרתעה היחיד והרבים, כמו גם הוקעת עבירות סמים - לבין אינטרס הנאשם, נוכח נסיבותיו הייחודיות, החשש שהרשעה תפגע בתעסוקה ובעתידו המקצועי, בהתחשב בעברו הנקי, בקיום אורח חיים תקין ויצרני, כמו גם שירותו הצבאי כלוחם, ההודאה בשלב מוקדם מאוד של ההליך, הבעת החרטה והחסכון בזמן השיפוטי - מובילים למסקנה כי יש להורות על ביטול ההרשעה. מהתסקיר, כמו גם מדבריו בבית המשפט, עולה כי הנאשם מודע לחומרת מעשיו, מבין את הפסול שבהם, נטל עליהם אחריות מלאה ומתחרט על התנהלותו, המהווה חריג בחייו. בנוסף, הגם שהמלצת שירות המבחן לא מחייבת, נתתי דעתי גם להתרשמות שירות המבחן כי קיים סיכון נמוך שהנאשם יחזור על מעשיו, גם נוכח הבנתו הפסול שבהם, גם בהינתן ההליך הטיפולי שעבר וגם משום שההליך הפלילי מהווה עבורו גבול ברור והרתעה ממשית.

14. אשר על כן מצאתי שיש להורות על **ביטול הרשעת הנאשם, כך שההליך יסתיים ללא הרשעה ובנוסף יושתו על הנאשם:**

(א) **5,000 ₪ התחייבות למשך שנה מהיום, שלא יעבור כל עבירה על פקודת הסמים.**

על הנאשם להצהיר על ההתחייבות היום. לא יצהיר על ההתחייבות היום - יהיה על הנאשם לרצות 30 ימי מאסר בפועל לשם כפיה.

(ב) **הנאשם יעמוד בפיקוח שירות המבחן למשך 6 חודשים מהיום (להלן: צו מבחן).**

(ג) **הנאשם יבצע 300 שעות של"צ (שירות לטובת הציבור)** בהתאם לתכנית שירות המבחן כמפורט בתסקיר מיום 30.11.23 ובמשך שנה מהיום(להלן: **צו של"צ**). אם יהא צורך בשינוי מקום ההשמה - יבצע שירות המבחן את השינוי וידווח עליו לבית המשפט.

(ד) **הנאשם ישלם פיצוי בסך 2,000 ₪ לעמותת אל - סם.**

ניתן לשלם את הפיצוי באחת הדרכים הבאות:

→ בכרטיסאשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה.

→ מוקד שירות טלפוני (בשרות עצמי) מרכז גבייה - במספר *35592 או 073-2055000

ה - במזומן בכלסניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות (אין צורך בשוב ריתשלום).

לא תשמע טענה שהנאשם לא קיבל שוברי תשלום בדואר.

ה) **6 חודשי פסילה על תנאי מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה.** התנאי הוא שבמשך שנה מהיום לא יעבור עבירה על פקודת הסמים.

מובהר לנאשם כי אם לא יעמוד בצו המבחן או בצו השל"צ, יוחזר עניינו לדין בבית המשפט, הוא יורשע ודינו ייגזר מחדש.

המזכירות מתבקשת להעביר עותק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות שירות.

ניתן צו כללי למוצגים: להשמיד, לחלט ולהשיב לבעלים, לפי שיקול דעת היחידה החוקרת.

ניתן צו להשמדת הסמים

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן היום, ז' שבט תשפ"ד, 17 ינואר 2024, במעמד הצדדים.